

Examenbespreking voortaan eerst regionaal

De regionale examenbesprekingen van havo en vwo zijn meestal enerverende bijeenkomsten, waar de discussies over de historische thema's die in het centraal examen van dat jaar worden aangesneden met verve worden gevoerd. Maar uiteindelijk staat op een regionale vergadering vooral het verslag centraal van de landelijke vergadering die meestal twee dagen daarvoor in Utrecht plaatsvond. De havo/vwo-commissie stelt een andere werkwijze voor.

Greetje de Vries is lid van de havo/vwo-commissie van de VGN.

Er zijn verschillende nadelen verbonden aan de huidige manier van werken. Op de regionale vergaderingen treffen we de laatste jaren minder collega's aan dan voorheen. Met name beginnende examendocenten lijken zich tevreden te stellen met alleen het verslag. Maar zij zien daardoor dus ook af van deelneming aan de discussies. Je kunt je afvragen waarom dit gebeurt. Tijdgebrek? Het idee dat je zelf geen zinvolle inbreng zou kunnen hebben? Of het feit dat de zaken in 'Utrecht' al zijn afgekaart en men op jouw historisch-didactische inzichten niet meer zit te wachten? We weten het niet precies, maar jammer is het wel. Daarnaast worden er op de centrale vergadering in Utrecht soms discussies gevoerd op basis van historische kennis, die na afloop van de vergadering – als de collega's thuis nog even in de boeken zijn gedoken – toch weer net iets anders blijkt. Wat doe

je dan met die nieuwe inzichten? Het verslag wordt gemaakt op basis van de gevoerde discussies en heeft de status van notulen; die kun je dus niet meer wijzigen. Apart nieuwe inzichten rondsturen via de mail levert een hoop verwarring op. En we willen nu juist met dit hele vergadercircus bereiken dat we op landelijke schaal eenheid in de correctie houden. Ook als we het correctievoorschrift – dat natuurlijk het enige geaccepteerde uitgangspunt voor de correctie is – op een bepaalde manier interpreteren en dit vastleggen in het 'Utrecht-verslag'.

Andersom

De havo/vwo-commissie van de VGN, die de vergaderingen organiseert, is bij zichzelf te rade gegaan. Zij is ook te rade gegaan bij de collega's van aardrijkskunde, want die doen het al jaren andersom. Eerst zijn er de regionale vergaderingen: hierin

wordt geïnventariseerd welke correctieproblemen zich voordoen bij het examen van dat jaar. Er wordt ook gepraat over mogelijke oplossingen van deze problemen en deze worden volgens een vast format vastgelegd in een regioverslag.

Daarna zijn er de landelijke vergaderingen havo en vwo te Utrecht. Voorafgaand aan deze vergadering worden de bevindingen in de verschillende regio's geïnventariseerd. Er wordt bekeken welke punten uit de regioverslagen zich lenen voor landelijke bespreking (bijvoorbeeld omdat ze in elke regio opdoken en een probleem bleken) en over deze punten wordt vervolgens vergaderd. De beslissingen worden – als vanouds – in een landelijk verslag verrat dat behulpzaam kan zijn bij de correctie.

De voordelen van deze werkwijze zijn duidelijk. Wat er in de regio's wordt besproken wordt nu leidend voor de landelijke bespreking. Deelnemers aan de regiovergadering moeten dus goed beslagen ten ijs komen, maar kunnen nu ook de problemen die ze hebben met het examen ergens kwijt. Dit verhoogt de relevantie van de regiovergaderingen aanzienlijk. En daarnaast weten velen meer dan enkelen. Wanneer de collega's tijdens de eerste correctieactiviteiten zorgvuldig de problemen die ze tegenkomen in kaart brengen en – bij twijfel over het correctievoor-

schrift – de vakliteratuur erop naslaan, beschikt de centrale vergadering bij aanvang al over alle kennis die nodig is en hoeven er na afloop geen verwarrende mailtjes meer te volgen op grond van nieuwe inzichten.

Veranderingen

Wat betekent dit voor alle betrokkenen? Dat hangt af van de rol die je in deze vergadercircuits vervult. Als deelnemer aan een regiovergadering wordt er een actiever beroep op je gedaan. Er wordt van je verwacht dat je voorafgaand aan de examenbespreking in ieder geval van een doorsnede van je leerlingen het volledige werk hebt nagekeken. Heb je opvattingen over alternatieve antwoorden, dan moeten deze worden ondersteund door gezaghebbende vakwetenschappers. Je moet dan dus ook even de boeken in duiken. Als voorzitter van een regiovergadering wordt er van je verwacht dat je de opmerkingen die tijdens jouw regiovergadering worden gemaakt, inventariseert op een daarvoor bedoeld overzicht en dit nog vóór de centrale vergadering in Utrecht opstuurt naar de voorzitter en secretaris van die vergadering. Je bent ook – als vanouds – in Utrecht aanwezig om je eigen inbreng toe te lichten en uiteindelijk met de andere regiovoorzitters te beslissen wat er in het landelijke verslag zal worden opgenomen en op welke wijze dit zal worden geformuleerd. De voorzitters en secretarissen van de centrale vergaderingen zullen iets meer tijd nodig hebben om deze voor te bereiden en aangezien de landelijke vergadering nu ná de regionale plaatsvindt, zal het uiteindelijke verslag vermoedelijk ook iets later dan in de huidige praktijk worden gepubliceerd. Hier staat tegenover dat alle collega's maximale inbreng kunnen hebben gehad in de uiteindelijke inhoud van het verslag. Met andere woorden: het uiteindelijke

'De voordelen van deze werkwijze zijn duidelijk. Wat er in de regio's wordt besproken wordt leidend voor de landelijke bespreking'

verslag is minder een verrassing dan nu misschien het geval is, maar dat gaat alleen op als je de regionale vergadering ook daadwerkelijk bijwoont. Waarmee dus ook het eerste doel van deze verandering zou zijn bereikt.

Mochten jullie deze voorgestelde nieuwe gang van zaken toejuichen of juist helemaal niks vinden, dan hoort de havo/vwo-commissie dit graag. Met spoed. Neem daarvoor contact op met onze secretaris Maarten Bark via mbark@alette.nl. Mocht je als regiovoorzitter of als toekomstig regiovoorzitter hier wat onwennig tegenover staan, laat ons dat ook weten. Dan kunnen we op korte termijn een voorbereidende bijeenkomst organiseren. ■